

Metode podsticanja pravilnog govorno-jezičkog razvoja đece predškolskog uzrasta

Senka Živković

Anita Marić

18.12.2021.

Javna ustanova
Osnovna škola
"Voštarnica" - Zadar

RAD U GRUPAMA

Zadatak:

- Što je komunikacija?
- Opišite komunikacijske karakteristike đece od 0-24

STANDARDI RANOGL RAZVOJA

- Deca istog uzrasta se razlikuju međusobno
- Različiti tempo prolaska kroz razvojne faze ne znači odstupanja od poželjnog, već individualnu karakteristiku razvoja određene jedinke.
- Da bi objasnili rani razvoj važno je sagledati ga kroz aspekte: komunikativne, kognitivne, socijalne , emocijalne, fizičke.
- Osnovno načelo ranog razvoja i učenja je cjelovit, holistički

Javna ustanova
Osnovna škola
"Voštarnica" - Zadar

I RADIONICA

KOMUNIKATIVNE SPOSOBNOSTI ĐECE OD 0-24
MJESECA

RANA KOMUNIKACIJA, JEZIK I GOVOR

Tokom ranog razvoja komunikacija, jezik i govor se prožimaju i dopunjaju , ali je važno prepoznati razlike u ovim pojmovima.

„ Dijete se rađa kao prosocijalno biće i od samog početka je u velikoj mjeri usmjereni socijalnim signalima. Neurobiološka usmjerenošć socijalnom svijetu je temelj, biološka osnova razvoja komunikacije i socijalnog učenja. “

(M.Ljubešić, M.Cepanec, 2012.g.)

Javna ustanova
Osnovna škola
"Voštarnica" - Zadar

RAZVOJNA PIRAMIDA KOMUNIKACIJE, JEZIKA I GOVORA

(M.Ljubešić, M.Cepanec, 2012.g.)

- U fazi rane komunikacije đeca stiču vještine na čijim osnovama će se graditi segmenti razvoja (socio-emocionalni, motorički, kognitivni, govorno-jezički)
- Prije pojave prve riječi dijete mora ovladati određenim vještinama
- Jezik će se intenzivno razvijati onda kada dijete usvoji osnovne vještine komunikacije
- Komunicirajući dijete razvija jezičke sposobnosti
- Govor je jezičko sredstvo koje se koristi u komunikaciji

FAZE RANE KOMUNIKACIJE

Period rane komunikacije se uslovno može podijeliti u dvije faze:

nenamjernu (predintencijsku) i

namjernu (intencijsku)

Novorođenče u prvim mjesecima života svoje potrebe izražava plačom i time nesvjesno šalje poruku osobama iz najbližeg (roditeljima) okruženja.

FAZE RANE KOMUNIKACIJE

- Slanje poruke učesniku u komunikaciji sa namjerom da se izazove određena reakcija je faza namjerne ili intencijske komunikacije.
- Dijete neverbalno komunicira (šalje poruku s namjerom da izazove reakciju druge osobe) mnogo prije pojave prve riječi. Sredstva neverbalne komunikacije u tom uzrastu su: pogled, pokazni gest, facijalna ekspresija, mahanje, slanje poljubaca.
- Razvojem jezičkih funkcija uloga gesta u komunikaciji se smanjuje
- U periodu rane komunikacije najčešće korišćeni gest je pokazni

PROCJENA RANE KOMUNIKACIJE

- Od izuzetne važnosti, kad je u pitanju procjena rane komunikacije, je na koji način dijete komunicira :
- Isključivo za potrebe, bez namjere da se odrasla osoba uvede u komunikaciju (imperativno),
- Potreba da se sa odrasлом osobom nešto razmijeni, pokaže, podijeli (deklarativno).

JEZIK - RAZUMIJEVANJE-GOVOR

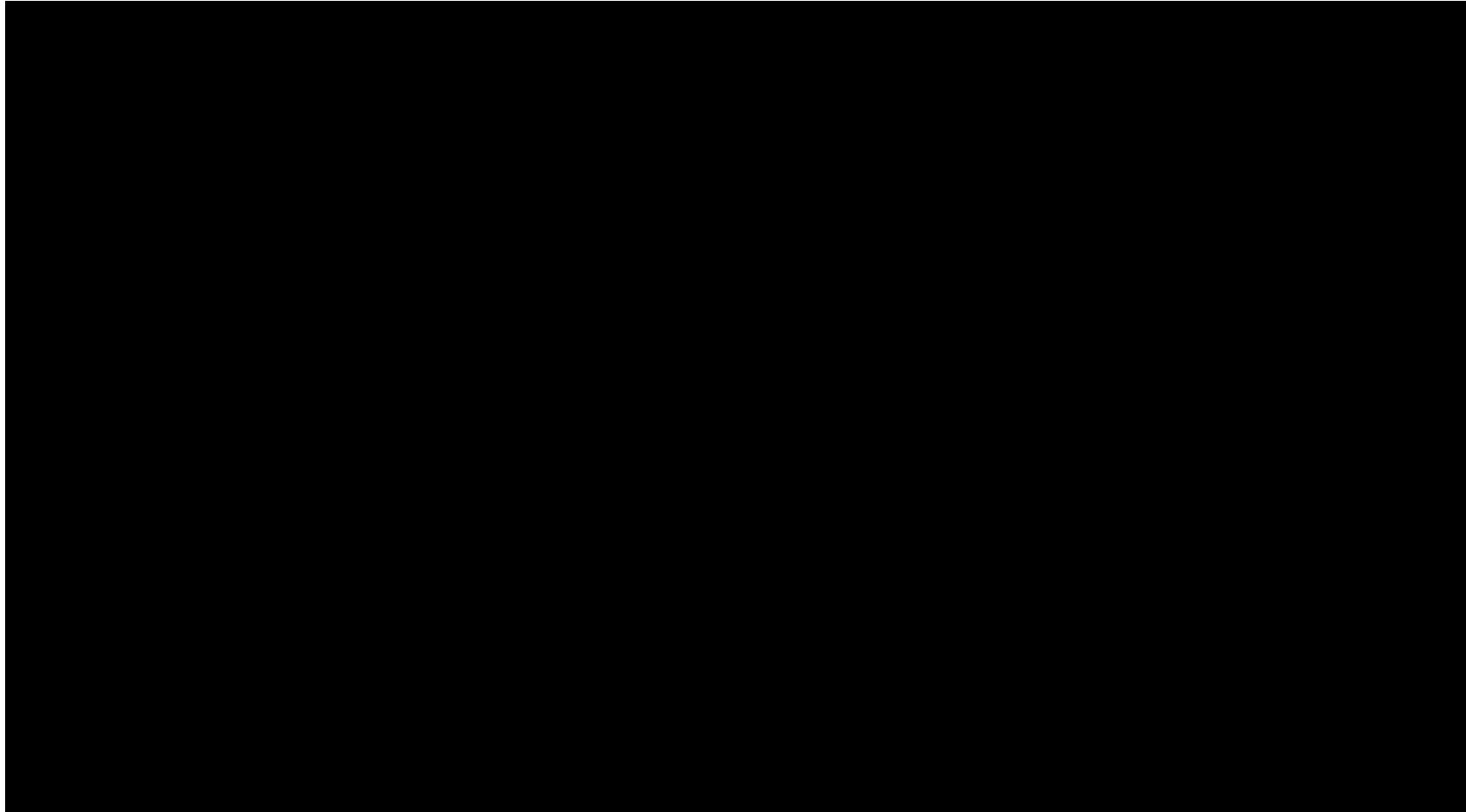
- Odazivanje na ime kod đece urednog razvoja se očekuje u periodu od 7-9. mjesca i važan je pokazatelju procjeni rane komunikacije.
- Jedna od prvih riječi koje dijete razumije je svoje ime.
- Oko 9 mjeseca dijete situaciono reazumije fraze koje se kontinuirano ponavljaju (idemo napolje, idemo na kupanje...).
- Oko 12. mjeseca razumije i konkretne riječi bez situacione podrške i na tom uzrastu se javlja prva riječ.
- Elementarna fraza se javlja onda kad dijete dostigne oko 50 riječi.
- Tokom druge godine dijete urednog razvoja ulazi u fazu jezičke komunikacije.

STIMULACIJA

- Davati podršku bebi kad se oglasi, nasmijati joj se, pjevušiti.
- Ponavljati radnje pokrete -glasove za đetetom.
- Pratiti interesovanja đeteta.
- Pustiti ga da samo izabere igrovni materijal, slikovnice.
- Razmjenjivati igračke i davati jednu po jednu ili dio po dio da bi nam se češće obraćalo.
- Ponavljati interesovanja koja voli i u kojima uživa.
- Imitiranje zvukova koje dijete proizvodi.

STIMULACIJA

- Obraćati mu se kratkim i jednostavnim frazama.
- Objašnjavanje radnje i zajedničke aktivnosti.
- Imenovati „čekati“ djetetovu reakciju na pomenutu riječ.
- Dovršiti riječ koju je dijete započelo i pri tom je proširiti.
- Poželjno je da je govor praćen gestovima i naglašenijom intonacijom i melodijom.
- Podsticati razvoj motorike govornih organa.

ZADATAK

Individualno:

Opišite karakteristike đeteta s problemom u komunikaciji
s kojim ste radili.

II RADIONICA

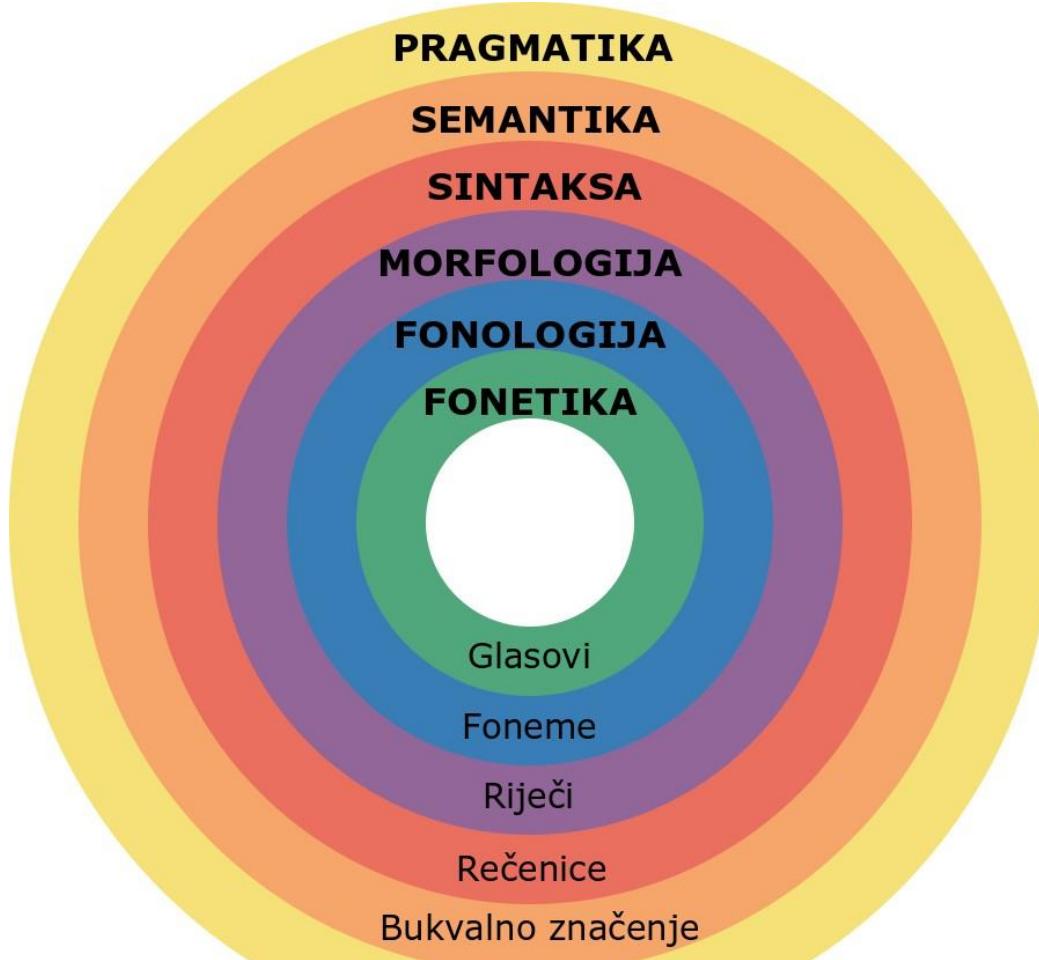
KOMUNIKATIVNE I GOVORNO-JEZIČKE SPOSOBNOSTI ĐECE
OD 24-36 MJESECA

ZADATAK

I grupa: izrazite neku svoju potrebu ne koristeći gestove ni riječi

II grupa: opišite jedan događaj, a da pri tom koristite pet riječi (3 glagola i 2 imenice)

STRUKTURA JEZIKA

GOVORNO-JEZIČKE SPOSOBNOSTI ĐECE UZRASTA 24-36 MJESECI

- Razumije razlike u značenju „idi-stani“, „veliko-malo“, „gore-dolje“
- Pravilno reaguje na dva jednostavnija uputstva data istovremeno „uzmi loptu i ubaci je u koš“
- Odgovara na jednostavna pitanja; „Kako se zoveš?“
- Ima funkcionalni vokabular od 200-300 riječi
- Gradi rečenicu 2-3 riječi
- Usvaja gramatička pravila

GOVORNO-JEZIČKE SPOSOBNOSTI ĐECE UZRASTA 24-36 MJESECI

- Pjeva dijelove pjesmica,
- Traži da joj/mu pričaju omiljene priče,
- Dopunjava izostavljene sadržaje,
- Učestvuje u njihovom pričanju,
- Kontinuirano postavlja pitanja „ko?”, „što?”,
- Ponavlja rečenice od 4,6 slogova.

ZADATAK

Rad u grupama:

Kreirajte aktivnosti za stimulaciju govorno-jezičkih i sposobnosti komunikacije đece od 24-36 mjeseci

Galerija

STIMULACIJA

- Pjevajte đetetu pjesmice, čitajte priče.
- Izražavajte se pravilno, razgovorajte s đetetom o slikama i tekstu slikovnica ...
- Primjenujte dvosmjernu komunikaciju, ona je od velike važnosti za razvoj govora đeteta ...
- Postavljajte đetetu jednostavna pitanja ...
- Igrajte igru oglašavanja životinja, npr., dijete pogađa: "Kako/što kaže krava?", ili: "Ko kaže muuu?"

STIMULACIJA

- Pričajte price i ohrabrujte ga da učestvuje u prepričavanju, pogađanju ishoda priče. ..
- Recitujte i pjevajte pjesme za đecu. ..
- Čitajte s đetetom svakodnevno, imenujte predmete na slikama, postavljajte jednostavna pitanja i podstičite imitaciju govora, rečenica.
- Slušajte što, a ne kako govori; govorite sporije i bez velikih verbalnih zahtjeva.
- Izbjegavajte situacije u kojima dijete treba da govori pred grupom, a ističite i naglašavajte oblasti u kojima pokazuje dobre rezultate (grafomotorne sposobnosti, igrovne vještine, pjevanje).

III RADIONICA

KOMUNIKACIJSKE I GOVORNO-JEZIČKE SPOSOBNOSTI
ĐECE UZRASTA 3-6 GODINA

ZADATAK

Rad u grupama:

Iz iskustva, opišite govorno-jezičke teškoće i razloge koji ih uzrokuju.

GOVORNO-JEZIČKE SPOSOBNOSTI ĐECE UZRASTA 3-6 GODINA

- Priča o događajima koji su se desili, a kojima sagovornik nije prisustvovao
- Upotrebljava rečenicu od 4 i više riječi i razumije „u“ „na“
- Priča gramatički ispravnim rečenicama
- Odgovara na pitanja „ko“ „šta“ „gdje“
- Razumije većinu toga što se govori u kući ili vrtiću
- Prepričava kratke priče

GOVORNO-JEZIČKE SPOSOBNOSTI ĐECE UZRASTA 3-6 GODINA

- Zna kako mu se zovu drugovi i drugarice
- Zna samo da ispriča priču po slikama
- Kroz rečenice iznosi mnogo pojedinosti
- U komunikaciji se pridržava teme
- Gramatička ispravnost skoro kao kod odraslih
- Sve glasove artikuliše ispravno
- Javljuju se elementi glasovno-akustičke analize i sinteze

GOVORNO-JEZIČKE TEŠKOĆE

- Specifični jezički poremećaj koji se definiše kao poremećaj u razvoju jezika koji nije uslovljen smetnjom sluha, socijalnom deprivacijom, cerebralnom patologijom niti sniženim kognitivnim sposobnostima-razvojna diisfazija
- Poremećaj slušnog procesuiranja
- Disleksija
- Disgrafija
- Mucanje
- Poremećaj izgovora glasova
- Razvojni poremećaji (ADHD, autizam, intelektualne smetnje, cerebrana patologija...)

ZADATAK

Rad u grupama:

Osmislite priču u slikama u svrhu podsticanja govorno-jezičkog razvoja